

ספר
אוכל
נפש

פת עכו"ם - בישולי עכו"ם
חלב עכו"ם - חדש

ספר
אוכל
נפש

ספרים
בישולי עכו"ם
חלב עכו"ם
חדש

חלב עכו"ם - בישולי עכו"ם
פת עכו"ם - חדש

ספר
אוכל נפש

בירורי דינים משורשי סוגיות הגמרא
עד פוסקי זמנינו

פת עכו"ם

בישולי עכו"ם

חלב עכו"ם

חדש

כתבתיו וערכתיו בחמלת ה' עלי
הצב"י פינחס בן רבי דוד שליבי יצ"ו

פה מתא ברוקלין, ניו יורק

שבט תשפ"א

הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
הראשון לציון והרב הראשי לישראל ומחב"ס ילקוט יוסף ועוד

Yitzchak Yosef
The Rishon Lezion Chief Rabbi of Israel

יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל

דברי ברכה

הובא לפני גליונות ספר "אוכל נפש", מעשה ידיו של הכבוד החשוב, שוקד באהלה של תורה, משנתו סדורה וערוכה, לן בעומקה של הלכה, ידאת ה' היא אוצרו, ועליו יציץ נזרו, שמן תורק שמו, כבוד שם תפארתו, הר' פנחס שלכי נר"ו.

מרנין הלב לדאות בני תורה צעירים שכותבים חידושי תורה, שאלות ותשובות בהלכה, ולקראת נישואיו בעזה"ת מוציא לאור ספר בענייני פת ובישולי גויים, וניכר שעמל ויגע בשקידה רבה, להביא דברי הפוסקים ראשונים ואחרונים, ובחיבור זה יגע לפרט כל הדינים, גדריהם ופרטיהם, והביא מספרי מרן מלכא פוסק הדוד זצוק"ל, כי ממנו ישקו העדרים, וכן מהספרים ילקוט יוסף ממה שהשיגה ידו, ומאשר חננו השי"ת ומצא כדי מדתו, וערך וסידר הדברים בטוב טעם ודעת, דבר דבור על אופניו, תפוחי זהב במשכיות כסף, אשריו ואשרי חלקו, איישר חיליה לאורייתא.

וברכתי למחבר נר"ו שיהי רצון וחפץ ה' בידו יצלה, להמשיך לשקוד על דלתות תורה"ק, ויהיה כעץ שתול על פלגי מים, אשר פריו יתן בעתו, ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח".

בברכת תורה,

יצחק יוסף
הראשון לציון
הרב הראשי לישראל

תוכן הענינים

סימן ב - תנאי איסורו ..... סו
א. תנאי איסורו • ב. בירורים בתנאי דנאכל כמות
שהוא חי • ג. בירורים בתנאי עולה על שלחן
מלכים • ד. עוד תנאי- נשתנה ע"י האור

סימן ג - מקום בישוליהם ..... עט
א. בבית ישראל

סימן ד - דיני בישול ..... פד
א. כוונה כבישול

סימן ה - שיעור בישוליהם ..... פז

סימן ו - בישוליהם בשותפות ישראל ..... צג
א. הפיכת הבשר ע"י ישראל וכן גמר בישול ע"י
הגוי • ב. אי לא היה מתבשל בלא סיוע הגוי •
ג. שגירת התנור • ד. דין חיתוי והדלקת האש •
ה. בחור ספרדי בישיבה אשכנזית וכן דין
מסעדות ובתי מלון

רשימה של מאכלים שונים ..... קיג

תשובה שקיבלתי מאת הגאון הגדול רבי
שמואל פנחסי שליט"א ..... קיח

תשובה שקיבלתי מאת הגאון הגדול רבי יצחק
יוסף שליט"א ..... קכא

שער ג - הלכות חלב עכו"ם

מבוא להלכות חלב עכו"ם ..... קכט

סימן א - חלב של עכו"ם ..... קלג
א. האיסור דחלב עכו"ם • ב. איסורו כשחלבו
לצרכו • ג. הדין כשאין דבר טמא בעדרו

סימן ב - בדין פקוח מומשלתי ..... קמד

בבואי עם הספר ..... א
הקדמה ..... ה

שער א - הלכות פת עכו"ם

מבוא להלכות פת ובישולי עכו"ם ..... יג

סימן א - איסור פת עכו"ם ..... טו
א. טעם איסורו • ב. מקום דליכא משום חתנות •
ג. פתו של מומר לע"ז • ד. סוגי פת שאסרו •
ה. אי נתפשט איסורו בכל מקום • ו. אם הגיע
פלטת ישראל למקום שנהגו היתר

סימן ב - פתו של בעה"ב ..... כח
א. דין פת בעה"ב • ב. מזה מקרי פת
בעה"ב • ג. אם הפלטת הזמין ישראל לביתו •
ד. שלחו לישראל לדרון • ה. ספק של פלטת
ספק של בעה"ב

סימן ג - אם פתו של הגוי ערב עליו יותר .. לו

סימן ד - מלאכות המתירות הפת ..... מ
א. ג' מלאכות בפת והשלכת קיסם • ב. השלכת
קיסם בפת בעה"ב • ג. נפיחה באש • ד. אם
הישראל הפעיל תנורי זמנינו ותנורי אוטומטי
ע"י שיעון

סימן ה - למוכרו לגוי ..... נג

שער ב - הלכות בישול עכו"ם

סימן א - איסור בישולי עכו"ם ..... נו
א. טעם איסורו • ב. דינים שונים: • ג. סוגי
בישול שאסרו

שער א

הלכות פת עכו"ם
יורה דעה סימן קיב

סימן א – איסור פת עכו"ם

מפני צורך חיי נפש, והשאירו איסורו במקצת עניינים כמו שיתבאר בגמרא.

וז"ל הטור (סי' קיב), יש דברים שאסרום חכמים אף על פי שאין להם עיקר מן התורה כמו פת של עו"ג אפי' אפאו ישראל וכו', וכל אלו הדברים אסרו משום חתנות פי' שלא יבא להתחתן בהן, שכל אלו מושכין לב האדם, ואם יתקרב אליהם באחד מאלו יבא להתחתן בס. וכן הובא להלכה בשו"ע (שם ס"א), שאסרו חכמים לאכול פת של עממים עובדי כוכבים, משום חתנות.

ב. מקום דליכא משום חתנות

ובמקום דליכא משום חתנות, וכגון דאין להם בנים או שהם כומרים, כתב בשו"ת הרשב"א (ח"א סימן רמ"ח) דאסור, דלאו דוקא משום בתו של מוכר או של נותן אמרו, אלא משום בנות הגוים, שאם אין לזה יש לזה, ושויתניהו למילי דרבנן ותקנותיהם כחוכא.

ובן הביא הרמ"א (ס"א) להלכה שאפילו במקום דליכא משום חתנות אסור. וכן פסקו הש"ך (סק"ד), הט"ז (סק"א), פר"ח (סק"ד) הגר"א (סק"ב) וחכ"א (או"ה כלל סה), ועוד. ע"ש.

א. טעם איסורו

תנן בעבודה זרה (לה:): אלו דברים של עובדי כוכבים, אסורין ואין איסורן איסור הנאה וכו', והפת שלהן. ע"כ.

ובתב הרמב"ם (פי"ז מהל' מאכ"א הל"ט) לבאר טעם האיסור בזה וז"ל, ויש שם דברים אחרים אסרו אותן חכמים, ואף על פי שאין לאיסורן עיקר מן התורה, גזרו עליהן כדי להתרחק מן העכו"ם עד שלא יתערבו בהן ישראל ויבאו לידי חתנות וכו', ואסרו לאכול פיתן וכו' ואפילו במקום שאין לחוש לגיעוליהן. ע"כ.

וב"ב בפירושו למשניות (שם בע"ז) בזה"ל, רוב אלה הדברים, כגון הפת והשלקות ודומיהן, אמנם נאסרו כדי שנתרחק מהם ולא נתערב עמהם, כדי שלא נימשך בהתערבנו עמהם להתפקרות במה שאסור, והוא ענין אומרם משום חתנות. ואלה הדברים הם מכלל שמונה עשר דבר שגזרו, כמו שביארנו בתחילת שבת. ע"כ.

וב"ב המאירי שם שהפת עיקר איסורו משום חתנות, ר"ל שחששו עליו שמא יבא לאכול עמו ויתחתן עמו מפני שהוא דבר שיש בו קרוב הדעת, ואף זו הלכה, אלא שהוציאו רוב ענינו להיתר

מומר לע"ז אסור, אף על פי שאין בו משום בנותיהן, וקדושו ג"כ קדושין כישראל, שאע"פ שחטא ישראל הוא, וה"ט דמילתא שכיון שקצת יינו אסור, דהיינו יין שנתנסך ודאי לע"ז, גם סתם יינו אסור, כיון שהוא כמומר לכל התורה כולה, והשוו בו חכמים מדותיהם. עכ"ל.

ומעתה י"ל דדוקא לגבי יין נכלל המומר בכלל גזירת חז"ל, כיון שקצת יינו אסור כשנתנסך ודאי לע"ז, משא"כ בפתו ושמנו דלא שייך ה"ט, י"ל שלא אסרו כלל במומר, כיון דלא שייך ביה איסור חתנות. וה"ה למומר מחלל שבת בפרהסיא, שדינו כעכו"ם, דוקא בסתם יינו החמירו, או במגעו ביין שלנו, אבל בפתו ושמנו לא החמירו. וה"ה שאין בו איסור משום בשולי גוים. וכיון דטעמא דמלתא הוא משום איסור חתנות, שהוא עיקר לדינא, מומר לע"ז דלא שייך ביה איסור חתנות, פתו ובישולו מותר. ובמש"כ הר"ן, לא כתב להחמיר אלא ביין, אבל לא בפת ובשול של מומר. ע"כ. ועיי"ש שהאריך בזה כיד ה' הטובה עליו. וכעת ראיתי בשו"ת אור לציון (ח"ה הנד"מ פרק ל"ג הערה ב) שגם הוא מסיק שפתם מותרת. ע"ש.

דעת הפוסקים להתיר

וב"ב בשו"ת אגרות משה (חיו"ד ח"א סימן מה) כשיש פועלים שהם מישראל אף שהם מחללי שבת בפרהסיא, הדבר יותר נוטה כהסוברין דאין להם דין עכו"ם לענין זה, דהא האיסור הוא משום חתנות ולא

ג. פתו של מומר לע"ז

ובדין פתו של ישראל מומר לע"ז, כתב בפתחי תשובה (סק"א) בשם ספר תפארת למושה (סימן קי"ג ס"ט) דהתיר, דמשום חתנות ליכא, דאע"פ שחטא ישראל הוא, ומותר לישא בתו. וכ"כ בחידושי יבין דעת הכא. ע"ש.

ומיהו יעויין בזבחי צדק (סק"ג) דכתב לאסור, וכן החמיר בפרי חדש (סק"ב). וכ"כ הג"ר יצחק טייב ז"ל בספרו ערך השלחן (אות ב') והביא ראיה מדברי הר"ן (חולין ד:) שכתב בזה"ל, הילכך אי מומר לע"א הוי מומר לכל התורה כולה, כיון דככותי גמור הוא בכלל גזרתן הוא, אף על פי שאין בבנותיו איסור חתנות מן התורה. אבל אי לא הוי מומר לכל התורה כולה, שרי יינן. ולכאורה ה"ה לפת מומר. וכ"כ בכה"ח (ס"ק י"א), והוסיף בכה"ח, דמה שכתב בפתחי תשובה להתיר, נראה שלא ראה דברי הרב ערך השלחן שהביא ראיה מהר"ן.

שיש לחלק בין יינם לפיתם

ומיהו יעויין בשו"ת יביע אומר (ח"ה יו"ד סי' י') דמצא תנא דמסייע ליה להתפארת למושה הנ"ל, ה"ה הריב"ש בתשובותיו (סי' שצד), שכתב, ומומר לע"ז דהוי מומר לכל התורה כולה, סתם יינו אסור, שהרי הוא בכלל גזירת חכמים, וכמ"ש בחולין (ד:) הכי השתא, שתייה סתם יינם הוא, ועדיין לא נאסר יין של עכו"ם, משמע שאחר שנאסר יינם של עכו"ם, יין